

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1. Vtrum conueniens fuerit Christum ad inferos descendere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

- ¶ Quinto, Vtrum sanctos Patres ab inferno liberauerit.
- ¶ Sexto, Vtrum damnatos ab inferno liberauerit.
- ¶ Septimo, Vtrum liberauerit pueros in peccato originali defunctos.
- ¶ Octauo, Vtrum liberauerit hoīes de purgatorio.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum fuerit conueniens, Christum ad infernum descendere.

AD PRIMVM sic proceditur. Vt q non fuerit conueniens Christum ad infernum descendere: Dicitur Aug. in Epistol. ad Enodium, Nec ipsos quidem inferos usquam scripturarum in bono appellatos potuit reperire: sed anima Christi non descendit ad aliquod malum quia nec animam iustorum ad aliquod malum descendunt, ergo videt q non fuerit conueniens, Christum ad inferos descendere.

¶ Præter. Descendere ad inferos non potest Christo conuenire s̄m diuinam naturam (quæ est oīno immobilis) sed solum conuenire potest ei, s̄m naturam assumptam. Ea uero, quæ Christus fecit uel passus est in natura assumpta, ordinantur ad humanam salutem, ad quam non videtur necessarium fuisse, q Christus descenderet ad inferos: quia per passionem suam, quam in hoc mundo sustinuit, nos liberauit a culpa & pœna, ut supra dictum est. non igitur fuit conueniens, q Christus ad infernum descenderet.

¶ Præter. Per mortem Christi separata est aīa corpore eius, quod quidem in sepulchro positum fuit, ut supra habitum est. Non autem v̄ q secundum animam solam ad infernum descendit: quia aīa, cum sit incorporea, non uidetur q localiter possit moueri: hoc enim est corporum, ut probatur in sex to Phyl. * descensus autem motum corporalem importat, non ergo fuit conueniens, q Christus ad infernum descenderet.

SED CONTRA est, quod dicitur in Symbolo, Descendit ad inferos. Et Apostolus dicit Eph. 4. Quod autem ascendit, quid est nisi quia & descendit primum ad inferiores partes terræ: gloss. id est ad inferos.

RESPON. Dicendum, q conueniens fuit, Christum ad infernum descendere. Primo quidem, quia ipse uenerat pœnam nostram portare, ut nos a pœna eriperet, secundum illud Isā. 53. Vere languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portauit. Ex peccato autem homo incurreret non solum mortem corporis, sed etiam descensum ad inferos. Et ideo sicut fuit conueniens, d cum mori, ut nos liberaret a morte, ita conueniens fuit eum descendere ad inferos, ut nos a descensu ad inferos liberaret: unde dicitur Osee. 13. Ero mors tua o mors, ero mortuus tuus inferne. Secundo, quia conueniens erat, ut uictus diabolo per passionem, uinctos eius eriperet, qui detinebantur in inferno, secundum illud Zacch. 9. Tu quoque in sanguine testamenti tui, emisisti uinctos tuos de lacu. Et Col. 2. dicitur, expoliatis principatus & potestates, traduxit confidenter. Tertio, ut sicut potestatem suam ostendit, in terra uiuendo & moriendo, ita etiam potestatem suam ostendit in inferno, ipsum uisitando & illuminando: unde dicitur in Psal. 23. Attollite portas principes uestras, glo. id est principes inferni auferte portam uestram, quia usque nunc homines in inferno detinebatis, & sic in nomine Iesu omne genu

A flectatur, non solum caelestium, sed etiam infernorum, ut dicitur Phil. 2.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod nomen in inferiorum sonat in malum pœnæ, non autem in malum culpæ: unde decuit Christum in infernum descendere, non tamquam ipse esset debitor pœnæ, sed ut eos qui erant pœnæ obnoxij, liberaret.

AD SECVNDVM dicendum, quod passio Christi fuit quasi quaedam causa uniuersalis humanæ salutis, tam uiuorum quam mortuorum. Causa autem uniuersalis applicatur ad singulares effectus per aliquid speciale: unde sicut uirtus passionis Christi applicatur uiuentibus per sacramenta configurantia nos passioni Christi, ita etiam applicata est mortuis per descensum Christi ad inferos. Propter quod signanter dicitur Zach. 9. quod eduxit uinctos in lacu de sanguine testamenti tui, id est per uirtutem passionis suæ.

AD TERTIUM dicendum, quod anima Christi non descendit ad inferos eo genere motus, quo corpora mouentur, sed eo genere motus, quo Angeli mouentur, sicut in prima parte habitum est.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus descenderit ad infernum damnatorum.

AD SECVNDVM sic proceditur. Vt q Christus descenderit etiam ad infernum damnatorum: dicitur enim ex ore diuinæ Sapient. Eccles. 24. Penetrabo omnes inferiores partes terræ: sed inter partes inferiores terræ computatur etiam infernus damnatorum secundum illud Psal. 62. Inuocabunt in inferiora terræ, ergo Christus, qui est Dei sapientia, etiam usque ad infernum damnatorum descendit.

¶ 2 Præter. Act. 2. dicit Petrus, quod Christum suscitauit solutus doloribus inferni, iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo: sed dolores non sunt in inferno patrum, neque etiam in inferno pueriorum, qui non puniuntur pœna sensus propter peccatum actuale, sed solum pœna damni propter peccatum originale. ergo Christus descendit in infernum damnatorum, uel etiam in purgatorium, ubi homines puniuntur pœna sensus pro peccatis actualibus.

¶ Præter. 1. Petr. 3. dicitur quod Christus his qui in carcere conclusi erant, spiritu ueniens prædicauit, qui increduli fuerant aliquando: quod, sicut Athanas. * dicit in Epistola ad Epictetum, intelligitur de descensu Christi ad inferos: dicit enim q corpus Christi fuit in sepulchro positum, quando ipse perrexit prædicare his, qui in custodia erant, spiritibus: sicut dixit Petrus. Constat autem quod increduli erant in in-

Super Questionis quinquagesime secundæ Articuli secundum.

Titulus plus querit, q exprimat: querit enim in quem inferni locum Christus descendit, ut patet in diuisione articuloꝝ, explicat autem specialiter de inferno damnatorum, tamquam de magis difficili.

In corpore distinctionem hinc membra facit de esse alicubi dupliciter: uel secundum effectum, uel secundum substantiam, & iuxta singula membra singulis conclusionibus respondet quaesito. Prima conclusio: Christus secundum effectum descendit in quemlibet infernorum locum, & declaratur in tribus. Occurrit autem istum hic dubium: quia non est sufficienter probata conclusio ex tribus locis inferni. Nam datur quartus locus scilicet limbus pueriorum, qui sine aliquo fidei signo descenderit, si ergo Christus descendit secundum effectum in quemlibet, oportet & q in limbum pueriorum aliquem effectum habuerit, & quod Actor descendet, relinquendo hunc quartum locum.

Ad hoc dicitur, q quia sub ordine damnatorum comprehendit tota

D. 982.

1. p. 9. 53.

3. d. 21. qu. 2. art. 1. q. 2. Et opu. 60. ca. 1. circa med.

Circa med. illius.